

מסורת הש"ס

עגלה ערופה פרק תשיעי סוטה

מה.

עין משפט
נר מצוה

טז א מ"י פ"א מהל
משנה הלכה ד:
ג ב מ"י פ"א מהלכות
מעשר שני הלכה ז יב:
נא ג מ"י פ"ט מהלכות
מעשר הלכה א סמג
עין קלח:
גב ד מ"י שם הלכה ז
[טור יו"ד סוף סי'
שלא]:
גה ה מ"י פ"ה מהלכות
מעשר הלכה יד סמג
עין מ"דס ג טור ש"ע
ח"מ סי' תקס סעף ג:

תורה אור השלם

- עורה לקוח תישן
אדי' דקדוקה אל תנחם
לצאת: תהלים מר כד
הנה לא ינום ולא
ישן שומר ישראל:
תהלים קכא ד
בשיר לא ישתן יין
ימר שרף לשותיו:
ישעיהו כד ט
הושעיה י' כי גמר
הסיד כי פסו אמונים
מבני אדם: תהלים יב
וקמים משער שְׁכֵבו
בחרים מנגינתם:
איכה ה יד
ורבצו בחובק עדרים
כל חתו וגו' קאת וגו'
קפד בבפתריה' ליו קול
ישור בחלון חרב בשף
כי ארזה ערה:
צניח ב יד
נשאר בעיר שקמה
ושאיה יבת לשערי:
ישעיהו כד יב
הוי משכימי בבקר
שכר ירדפו מאחרי
בבשף יין יליקם:
ישעיהו יא
לכן גלה עמי מבלי
דעת וכבודו מתי רעב
והמונו צחה צמא: לכן
הרחיקה שאול נפשה
ופערה פיה לבלתי חק
וירד וירדה והמונה
ושאנה ועליו ביה:
ישעיהו יג יד
וישח אדם וישפול
איש ועיני גבהים
תשפלה: ישעיהו ה טו
איש מלקמה י'
שמות טו ג:

אין אדם מנקף אפי' אצבעו (חולין ז:). דם ניקוף מרלה כדס עולה (סס):
טענות. להנניס זואר זהמה לתוכו: כדאמרינן. שחין שיהו כל
הלוקחין מפרישין ולא היה אדם צריך לישאל לחצירו חצר שלקח
מעם הארץ הפרשת דמאי: ברתני' צביר לא ישו יין. וצגמ'
מפרש מנא לן דמשבטלה סנהדרין
הוא: נביאים הראשונים. בגמרא [ע"ז]
מפרש: נופס לופיס. מפרש בגמ' [שס]:
אנשי אמנה. צוטחים צהקב"ה וסומכין
עליו לעשות טוב ואין דואגין לחסרין:
גב' אמר רב יוסף. הכי קאמר וכי
צית המסוכן צלחיס עיר הוא
שלא יהא נוח ליחרצ: מפרועע.
לשון ערה כמו ערו ערו (תהלים קל):
בסיפא מסחיל. מאסקופת הצית
ופתחיו מתחיל: ושאיה. לשון דעית
השואה מאין יושב וממוך קך שעירים
מרקדים שס ומנגחין וכותמין את
שערי: ומרי דגלי. מושגי ספינות
בחצל שרי שאינו אלא לחרס
צמלאכתם: ודקרי. שזומרין צערה
שחורשין ואינו אלא לכון את השוורים
לתלמיסהם והולכין לקול השיר דערי
עליהם: דגרדלי. אינו אלא לשחוק:
צטל ומרא. גזר על דורו שלא יזמרו
צציתם וצצית משמאות: ולא איצני.
ולא היו רוצים לקנותם בכך: וזול
צב. ולא הקפיד למחות צידם: כלש
צנעורם. לפי שהעונה מטה אנו
לשמע את המזמר לענות אחרינו
ונמלאו האנשים נותנים לצס לקול
הנשים וקול צאשה ערוה^ט כדכתיב
השמיעני את קולך (שיר ג) ומצער
את יצרו כלש צנעורם אצל ומרי צברי
ועניין נשי קצת פריצות יש דקול
צאשה ערוה אצל אינו מצער יצרו
כל כך שאין המזמרים מטיס אונס לקול
העוים: לצטלי האזי מקמי האזי.
אס אין שומעין לנו לצטל את שניהם
נקדים לצטל את זה שהוא כלש צנעורם:
לסה למא. למא (שמות י) מתרגם לחותא:
הרחיבה

ואכן יכני ליה להנניס. דקנסיניהו עורא כדאמר' ציצמות (דף פו):
וכיון דאינן נותנין כתקנן אין יכולין לומר וגם נתמיו ללוי ככל
מזותק^ט: פחילה. ונתת ללוי זה מעשר ראשון לגר זה מעשר עני
צשעריך זה מעשר שני דכתיב לא תוכל לאכול צשעריך (דברים י):
אף הוא. יוחנן כהן גדול: טבל
וטרומם מעשר עון מיסה. צאלו הן
הנשרפין (סנהדרין פג.) ילפי' לה. וכשאתם
לוקחין מעם הארץ והס לא הפרישו
אלא תרומה עודנו טבל למעשרות
ואתם נענשים מיתה: מפריש טרומם
מעשר ונוטפה להם. מפריש כל
המעשרות ממנה להוציא מידי טבל
ואחר כך מפריש ממוך מעשר ראשון
תרומת מעשר מה שעל הלוי להפריש
ונותנו לכהן משום דלית ציה עון
מיתה אחמור עליהו שלא לעכו
אצלו ולמכור לכהן כסם שהוא מעכב
אצלו מעשר ראשון ומעשר עני ואומר
המוציא מחצירו עליו הראיה גזירה
דלמא כי משהי ליה גציה אכיל ליה
אצל מעשר ראשון ומעשר עני מותרים
לריס ואין צהן אלא גול כהן הלך
המוציא מחצירו עליו הראיה. אלמא
אפרושי נמי לא הוו מפרשי ואת
אמרתי לפי שאין נותנין אותו כתקנן
הא אפרושי מפרשי ליה: פריסי סקון.
לעולם העצרת הודאות מעשר משום
שאניס נותנין אותו ללויס הוא והא
דמיה לפי ששלו כו' לאו אציטל
את הוידוי קאי אלא אגזר על הדמאי
קאי ותרתי תקנות תקן ציטל וידוי
של צברים אע"פ שפרישין אותו
לפי שאין נותנין אותו כתקונו וגזר
על הדמאי על לוקח מעם הארץ לפי
ששלו כו': מפרטין. כשהיו רוצין
להפילו לארץ לשחוט: שיפול דם
נעניין. ואינו רואה ואינו מתחזק כל
ך על רגליו. ונוקפין לשון ונקף סככי
היער (ישעיה י): חוצעין. להפילו לארץ.
ונוקפין לשון חצטה ומכה כדאמר'

- [תוס' פ"יג] צ"מ ג.
יומא ט. ט. [ג' תוס' שבת
יג. ד"ה רבא] ג. [ג' תוס' יומא
ט. ד"ה מעשר].
ד. [תוספתא פ"יג].
ה. [תוס' פ"יג ע"ש].
ו. [בבבא שבת פ"ה ח"א
משום ר' יהושע וכו' לקמן
בפסוקא] ז. [ג' תוספתא
ל"ג]. ח. [ג' תוס' ע"ש].
ט. [ג' תוס' ע"ש].
כ. [ג' תוס' ע"ש].
כא. [ג' תוס' ע"ש].
כב. [ג' תוס' ע"ש].
כג. [ג' תוס' ע"ש].
כד. [ג' תוס' ע"ש].
כה. [ג' תוס' ע"ש].
כו. [ג' תוס' ע"ש].
כז. [ג' תוס' ע"ש].

הגהות הב"ח

- [בבבא שבת פ"ה ח"א
והמכירה חומרים] ח"א
ו"צ סי' ל"ג ליה וכן
בירושלמי [תוס'] (ג) ג'ג'
אמר רב יצחק ובי צית:

גליון הש"ס

- גמ' אודנא דשמיטא. ר"ף
פ"ה דצרכות:

מוסף רש"י

ביטל את הוידוי. שג'
מעשר. ואפילו של צברים.
שאין לומר צברתי הקדש
מן הצית וגם נתמיו ללוי.
לפי שלא היו נותנים מעשר
ראשון ללוי הלאה.
דחמנא אמר ללויס
וקנסיניהו עורא וזה לתמו
לכהניס (ב"ב צ. ז.) וגזר על
הדמאי. ללוקח מעם
הארץ שפריש הכל מספק
משני שהטבל עון מיתה.
חוק מן התרומה שלא גזר
להפרישה ולא גזר על
הדמאי. לפי ששלו כול
גזול ישאל וראה שהיו
עמי הארץ מתלגין
במעשרות ולא היו מפרישין
אלא תרומה גדולה (שם).
מפריש ממנה תרומת
מעשר ונותנה לכהן.
משום דסבר עס הארץ ללוי
הוא דפקדו חמנא למיתב
תרומת מעשר ולא ללוי
(בבבא יא: ע"ש) שני
שורדו כו' בגמ'.

אותו לפני עבודת כוכבים
להו אלא טריפות שמא ניקב קרום של מוח עמד והתקין להם טבעות בקרקע: עד ימיו היה פטיש
מכה בירושלים: בחולו של מועד: כל ימיו לא היה אדם צריך לשאול על הדמאי: כדאמרן:
בתני' משבטלה סנהדרין^ב בטל השיר מבית המשתאות שנאמר^ג בשיר לא ישתו יין וגו' משמחתו
נביאים הראשונים בטלו אורים ותומים משחרב בהמ"ק בטל השמיר ונופת צופים ופסקו אנשי אמנה
מישראל שנאמר^ד הושיעה ה' כי גמר חסיד וגו' רשב"ג אומר^ה העיר ר' יהושע מיום שחרב בהמ"ק אין
יום שאין בו קללה ולא ירד הטל לכרכה וניטל טעם הפירות ר' יוסי אומר אף ניטל שומן הפירות ר'
שמעון בן אלעזר אומר המהרה נטלה את^ו (המעם ואת) הריח המעשרות נטלו את שומן הדגן^ו וחכמים
אומרים הונות והכשפים כילו את הכל: גב' וממאי דמשבטלה סנהדרין כתיב אמר רב הונא בריה
דרב יהושע דאמר קרא^ז וקנים משער שבתו בחורים מנגינתם אמר רב^ח אודנא דשמיטא זמרא תעקר אמר
רבא זמרא בביתא חורבא בסיפא שנאמר^ט קול ישורר בחלון חרב בסף כי ארוה ערה מאי כי ארוה
ערה אמר ר' יצחק (ס' ט) בית^י המסוכן בארזים עיר הוא אלא אפי' בית^י המסוכן בארזים מתרועע אמר רב
אשי שמע מינה כי מתחיל חורבא בסיפא מתחיל שנאמר חרב בסף ואיבעית אימא מהכא^י ושאייה
יוכת שער אמר מר בר רב אשי לדידי^י חזי ליה ומנגח כי תורא אמר רב הונא זמרא דנגדי ודבקרי שרי
^י דגרדאי אסיר רב הונא בטיל זמרא קם מאה אוויו בזווא ומאה סאה חיטי בזווא ולא איבעי אתא רב
חסדא ולזיל ביה איבעאי אוואא בזווא ולא משתבח אמר רב יוסף זמרי גברי ועני נשי פריצותא זמרי
נשי ועני גברי כאש צנעורת למאי נפקא מינה לבטולי הא מקמי הא אמר ר' יוחנן כל השותה בארבעה
מיני זמר מביא חמש פורעניות לעולם שנאמר^י הוי משכימי בבקר שכר ירדפו מאחרי בנשף יין ידליקם
והיה כגור ונבל תוף וחליל ויין משתיהם ואת פועל ה' לא יביטו מה כתיב אחריו^י לכן גלה עמי מבלי
דעת שגורמין גלות לעולם וכבודו מתי רעב שמביאין רעב לעולם והמונו צחה צמא שגורמין לתורה
שתשתבח מלומדיה^י וישח אדם וישפול איש שגורמין שפלות לשונאו של הקב"ה^י ואין איש אלא הקדוש
ב"ה שנאמר^י ה' איש מלחמה ועיני גבוהים תשפלה שגורמין שפלות של ישראל ומה כתיב אחריו לכן
הרחיבה